

Lausunto

02.05.2022

Asia: VN/10777/2022

Vapaaehtoista maanpuolustusta koskevan lainsäädännön kiireellinen kehittämishanke

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Firearms Unitedin Ry:n lausunto koskien vapaaehtoista maanpuolustusta koskevan lainsäädännön ja aselain kiireellistä kehittämishanketta.

Firearms United Finland ry kiittää reserviläisten ja ammunnan harrastajien huomioimisesta sekä mahdollisuudesta antaa lausunto ja palautetta kiireellisestä aikataulusta huolimatta.

Yleisellä tasolla ehdotus on kannatettava ja positiivinen sekä ammunnan harrastajien, että reserviläisten näkökulmasta, sillä se poistaa tiettyjä rajoitteita jotka edellinen EU:n asedirektiivistä johtuva uudistuskierron aiheutti ampumatoimintaan, joista esimerkkeinä voidaan mainita edistyneemmille ampujille suunnatun kurssitarjonnan supistuminen sekä rajoitukset ampumaetäisyyksien suhteen. Lisäksi Puolustusvoimien ampumaresurssien kuten ampuma-aseiden sekä patruunoiden käyttö tehostanee reserviläisten ampumakoulutusta.

Firearms United Finland haluaa kuitenkin nostaa esiin, että EU:n asedirektiivin sisältämä reserviläispoikkeus [1] antaa jäsenmaalle hyvinkin vapaat kädet ja asedirektiivin kansallinen toteutus aselakiin on huomattavasti asedirektiivin edellyttämää tasoa tiukempi. Johtuen muutoksista turvallisuusympäristössä eräissä EU-jäsenmaissa [2] on varsin nopeallakin aikataululla päivitetty aselain reserviläispoikkeusta vastaamaan muuttunutta turvallisuusympäristöä ja esimerkkinä voidaan käyttää mm Liettuaa joka pyrkii sallimaan reserviläisille ja reserviläisjärjestöissä vaikuttaville toimijoille jopa automaattiseita.

Huomioiden muutokset turvallisuusympäristössä, Firearms United Finland ry ehdottaa että ehdotettujen aselain 1§. ja 17§ muutosten lisäksi aselakia päivitetäisiin viipymättä reserviläispoikkeuksen osalta seuraavalla tavalla:

1. Mikäli luvanhakija hakee mihin tahansa aselain 43§ määrittelemään hyväksyttävään käyttötarkoitukseen aselupaa 6§ kohdan 2 ampuma-aseeseen (kivääri), jonka toimintatapa on 7§ kohdassa kolme määritelty itselataava kertatuli ja lakija on maanpuolustusvelvollinen sekä muuten täyttää luvan myöntämisen edellytykset tulee lupa myöntää automaattisesti niin kutsuttuna ”ERVA-lupana” reserviläispoikkeuksen nojalla eli käytännössä siten, että ampuma-aseessa saa käyttää normaalikokoisia lippaita. Urheiluampujille tämä tarkoittaa 12kk ”karenssin” poistumista ja mahdollisuutta harjoitella alusta lähtien omilla normaalikokoisilla >10 patruunan lippailla, metsästäjille tämä puolestaan mahdollistaa normaalikokoisten lippaiden käytön rataharjoittelussa ja reserviläistoiminnassa.

Tämä käytännössä tarkoittaisi kumoaisi EU:n asedirektiivin täysin toisenlaisessa turvallisuusympäristössä laaditut lipasrajoitukset reserviläiskäyttöön sopivien pitkien ampuma-aseiden osalta, mutta ampuma-aseluvan myöntämisen kriteerit ja lupaharkinta pysyisivät muuttumattomina.

Tämä selkeyttäisi tilannetta sekä lupaviranomaisten että harrastajien osalta sillä nykyinen aselaki sisältää useita ”harmaita alueita” ja tiedetään tapauksia joissa edes Poliisihallitus ei ole kyennyt kysyttäessä kertomaan onko luvanhaltijalla oikeus pitää hallussaan aseeseen sopivia normaalikokoisia lippaita vai ei. Lisäksi tietoomme on tullut tapauksia joissa aselupia normaalikokoisilla lippailla ei ole myönnetty esimerkiksi reserviläisammuntaan mikä ei ole enää tarkoituksenmukaista nykytilanteessa. Tämän lisäksi ehdotus edistää yleistä turvallisuutta vähentämällä ampuma-aseiden kokonaismäärää mahdollistamalla esimerkiksi saman ampuma-aseen käytön useampaan eri käyttötarkoitukseen. Lisäksi muutos on tarkoituksenmukainen uudessa turvallisuusympäristössä, sillä jokainen yksityisomistuksessa oleva lainkuuliaisien kansalaisen hallussa oleva moderni kivääri on ase, jonka mahdollinen maahantunkeutuja joutuu ottamaan ”kannattavuuslaskelmissaan” huomioon.

Yleisellä tasolla Firearms United Finland ry:n mielipide on että lupaharkinnassa tulisi laittaa enemmän painoarvia arviolle henkilön soveltuvuudesta ampuma-aseen hallussapitoon kuin siihen montako patruunaa ampuma-aseen lippaaseen mahtuu.

2. EU:n direktiivi sallii lupien myöntämisen kaikkien direktiivin A-kategorian ampuma-aseiden osalta maanpuolustustarkoituksessa, mutta aselain 9§ sallii vain puoliautomaattikiväärin luvittamisen reserviläispoikkeuksen nojalla. Aselain 43§ 9 kohta, 44§b ja 45§ tulee päivittää siten, että se koskee 6§ kohdan 1 ja 2 ampuma-aseita (TT2, TT3), 9§ kohdan 4, kohdan 5 (alakohdat a ja b), kohdan 6 ampuma-aseita. Tämä tarkoittaa käytännössä, että vapaaehtoiseen maanpuolustustoimintaan osallistuville aktiiviselle reserviläisille voitaisiin myöntää puoliautomaattikivääreiden lisäksi tarkka-ammunnan harjoittelussa käytettäviä pultilukkokivääreitä, pistooleita sekä tiettyjä mm sotilaspoliisikoulutuksessa käytettäviä muu-ase kategorian aseita, mikäli hakija pystyy perustelemaan käyttötarkoituksen ja muut luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Tämä muutos varmistaa että aselaki tulee joustavaa ja nousujohteista vapaaehtoiseen

maanpuolustustoimintaan liittyvän ampumakoulutuksen kehittymistä sekä parantaa yleistä turvallisuutta korjaamalla aselain edellisen päivityskierroksen jättämän epäkohdan: 9§ kohtien 4 ja 6 ei voida myöntää uusia lupia enää urheiluperusteella joten kyseisten harrastajien hallussa olevien jo luvitettujen aseiden laillisia markkinoita ei (keräilijöitä lukuunottamatta) käytännössä ole. Mikäli niiden hankkiminen reserviläispoikkeuksen nojalla mahdollistetaan, on todennäköisempää että ampuma-aseet eivät päädy pimeille markkinoille.

[1] Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat kriittisen infrastruktuurin, kauppamerenkulun, arvokuljetusten ja arkaluonteisten kohteiden turvallisuuden suojelemiseksi sekä kansalliseen puolustukseen, koulutukseen, kulttuuriin, tutkimukseen ja historiaan liittyvissä tarkoituksissa ja rajoittamatta 1 kohdan soveltamista myöntää poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla yksittäistapauksissa lupia A luokkaan kuuluville ampuma-aseille, olennaisille osille ja ampumatarvikkeille, jos yleinen turvallisuus ja yleinen järjestys eivät vaarannu.

[2] <https://www.lrt.lt/en/news-in-english/19/1653580/lithuania-allows-members-of-riflemen-s-union-to-keep-automatic-guns-at-home>

Pesonen Mikko
Firearms United Finland Ry